

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 12/2012 rd

Statsrådets redogörelse om ramar för statsfinanserna 2013—2016

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 12 april 2012 statsrådets redogörelse om ramar för statsfinanserna 2013—2016 (SRR 1/2012 rd) till finansutskottet för beredning.

Utlåtanden

De övriga fackutskotten har haft tillfälle att inom sin behörighet lämna utlåtande till finansutskottet om statsrådets redogörelse om ramar för statsfinanserna 2013—2016. Utlåtanden har lämnats av

- utrikesutskottet UtUU 2/2012 rd
- revisionsutskottet ReUU 4/2012 rd
- förvaltningsutskottet FvUU 5/2012 rd
- lagutskottet LaUU 5/2012 rd
- kommunikationsutskottet KoUU 7/2012 rd
- jord- och skogsbruksutskottet JsUU 10/2012 rd
- försvarsutskottet FsUU 4/2012 rd
- kulturutskottet KuUU 6/2012 rd
- social- och hälsovårdsutskottet ShUU 6/2012 rd
- ekonomiutskottet EkUU 20/2012 rd
- framtidsutskottet FrUU 2/2012 rd
- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 7/2012 rd
- miljöutskottet MiUU 6/2012 rd

Utlåtandena återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- budgetchef Hannu Mäkinen, överdirektör Lasse Arvela, konsultativ tjänsteman Juha Majanen och utvecklingschef Panu Kukkonen, finansministeriet
- understatssekreterare Peter Stenlund, biträdande avdelningschef Pasi Hellman och ekonomiplaneringschef Katja Bordi, utrikesministeriet
- kanslichef Tiina Astola och ekonomidirektör Harri Mäkinen, justitieministeriet
- kanslichef Ritva Viljanen och ekonomidirektör Jukka Aalto, inrikesministeriet
- kanslichef Arto Rätty och konsultativ tjänsteman Timo Rivinoja, försvarsministeriet
- direktör Matti Väisänen, undervisnings- och kulturministeriet
- kanslichef Harri Pursiainen, ekonomidirektör Jaana Kuusisto och regeringsråd Mikael Nyberg, kommunikationsministeriet
- ekonomidirektör Mika Niemelä, arbets- och näringsministeriet
- biträdande avdelningschef Mikko Staff, social- och hälsovårdsministeriet
- ekonomidirektör Hannele Laihonen och lantbruksråd Esko Juvonen, jord- och skogsbruksministeriet
- ekonomidirektör Oili Hintsala, miljöministeriet
- ledande rådgivare Lauri Kajanoja, Finlands Bank
- överdirektör Juhana Vartiainen, Statens ekonomiska forskningscentral
- forskningschef Markus Lahtinen, Pellervo Ekonomiska Forskningsinstitut

- forskningschef Markku Kotilainen, Näringslivets Forskningsinstitut ETLA
- äldre forskare Markku Lehmus, Löntagarnas forskningsinstitut.

REDOGÖRELSEN

Ramarna för statsfinanserna har beretts med utgångspunkt i ramen för valperioden, som regeringen fattade beslut om den 5 oktober 2011 och som nu justeras för 2013—2016. I rambeslutet från oktober 2011 beaktas regeringsprogrammet med tillhörande anpassningsåtgärder, som var 2,5 miljarder euro enligt nivån 2015.

Valperiodens justerade ram för 2013—2016 (enligt prisnivån 2013) är 42 801 miljoner euro 2013, 42 319 miljoner euro 2014 och 42 007 miljoner euro 2015. Där ingår en årlig tilläggsbudgetreserv på 200 miljoner euro. Nivån 2016 är huvudsakligen fastlagd enligt antagandet att regeringens sparåtgärder fortgår på samma nivå som 2015. Nästa regering kommer att besluta närmare om de statsfinansiella ramarna för 2016.

I anknytning till rambeslutet för 2013—2016 har regeringen beslutat om nya anpassningsåtgärder. De bestående extra anpassningsåtgärdernas inverkan på årsnivå är sammantaget ca 2,8 miljarder euro netto från och med 2016. Åtgärderna leder till att statens utgifter netto (alltså med beaktande av både inbesparingar och extra

satsningar) sjunker med ca 1,2 miljarder euro enligt nivån 2015. Statens inkomster netto (med beaktande av skattelättnader och skärpta skatter) ökar med ca 1,2 miljarder euro enligt nivån 2015. De ändringar i skattegrunderna som har störst effekt är ändringarna i förvärvsinkomst- och mervärdesskatterna. Utgiftsinbesparingar görs bl.a. i fråga om statsandelarna till kommunerna och genom indexfrysningar när det gäller barnbidrag, statlig finansiering av universitet, materielupphandling vid försvarsmakten och statsandelar till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

Utanför ramarna faller främst de utgifter som förändras enligt konjunkturer och finansiell automatik. De inkluderas dock i ramarna när det gäller hur de ändringar som gjorts i utgiftsgrunderna påverkar utgifterna. Ramarna omfattar inte bl.a. räntor på statsskulden, mervärdesskatt och finansiella investeringar. De utgifter som inte ingår i ramen uppskattas vara ca 11,8 miljarder euro 2013 och minska till ca 11,4 miljarder euro fram till 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Linjevalen i rambeslutet

Beslutet om ramarna för statsfinanserna har förberetts i ett osäkert ekonomiskt läge. Framför allt det instabila läget i Grekland och de andra krisländerna har påverkat den ekonomiska utvecklingen negativt både i euroområdet och i hela EU. Den ekonomiska tillväxten i Finland väntas gå ner till 0,8 procent i år. Den är i mycket hög grad beroende av den privata konsumtionen, eftersom den ekonomiska utvecklingen blir

långsammare även i de länder som är våra viktigaste handelspartner.

Rambeslutet för 2013—2016 bygger på regeringsperiodens första rambeslut som regeringen fattade den 5 oktober 2011 och där regeringsprogrammet med tillhörande anpassningsåtgärder är beaktat. Det rambeslutet höjde statens finansiella ställning med 2,5 miljarder euro enligt nivån 2015.

När de ekonomiska utsikterna försämrades blev det uppenbart att det behövs ytterligare anpassningsåtgärder för att nå målen i regerings-

programmet. I anknytning till rambeslutet i mars fattades därför beslut om nya anpassningsåtgärder, vars inverkan på årsnivå är sammantaget ca 2,8 miljarder euro netto från och med 2016. De nya anpassningsåtgärderna gör att statens utgifter netto (alltså med beaktande av inbesparingar och tillskott) sjunker med ca 1,2 miljarder euro och att statens inkomster netto (med beaktande av skattelättnader och skärpta skatter) ökar med ca 1,2 miljarder euro enligt nivån 2015.

De största utgiftsinbesparingarna görs i fråga om statsandelarna till kommunerna och genom indexfrysningar när det gäller barnbidrag, statlig finansiering av universitet och statsandelar till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. De ändringar i skattegrunderna som har störst effekt är ändringarna i förvärsinkomst- och mervärdesskatterna.

Samtidigt beslutade regeringen om stora extra satsningar på att bland annat motverka marginalisering bland unga och aktivera dem genom sysselsättnings- och utbildningspolitiska åtgärder och att säkra polisens verksamhetsmöjligheter.

Med hänsyn till regeringsprogrammet, rambeslutet i oktober 2011, de statsfinansiella effekterna av ramavtalet i november 2011 och det här rambeslutet har regeringen sammantaget beslutat om åtgärder för att stärka statsfinanserna med inmot 5 miljarder euro netto enligt nivån 2015 jämfört med förra valperiodens sista rambeslut i mars 2011. När valperioden tar slut fördelas anpassningen jämnt mellan åtgärder som gäller statens utgifter och inkomster.

Utskottet anser att anpassningsåtgärderna är nödvändiga och motiverade, för så här kan vi få bukt med ökningen av statsskulden i relation till den totala produktionen. Underskottet i statsfinanserna väntas bli 2,5 procent av bnp 2013 och sjunka med ungefär en procentenhet under ramperioden. Ökningen av statens skuldkvot (skuld/bnp) blir långsammare och kommer att vända nedåt 2016. Då är statsskulden omkring 105 miljarder euro, alltså ca 45 procent av bnp.

Utskottet konstaterar att regeringen under svåra förhållanden varit kapabel att staka ut motiverade ekonomipolitiska riktlinjer. Åtgärderna

för att stärka statsfinanserna utgör sammanlagt nästan 10 procent av statens årsbudget och allokeringen kan över lag anses vara kontrollerad. Utskottet anser dessutom att det är betydelsefullt att de aktuella skattelösningarna i likhet med dem som genomfördes i höstas prioriterar social rättvisa och att rambeslutet även i övrigt väger in bl.a. målet att minska inkomstskillnaderna.

När läget eventuellt förändras framöver är det viktigt att regeringen ansvarsfullt och rättvist ser till den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen. Samtidigt bör balansen återställas i statsfinanserna så snabbt som möjligt enligt regeringsprogrammet och skuldkvoten bör tydligt vända nedåt före utgången av valperioden.

För att den ekonomiska politiken ska vara trovärdig ser utskottet det som väsentligt att vi i det svåra ekonomiska läget kan bibehålla förtroendet för offentliga sektorns kapacitet att fullgöra sina åtaganden och hålla kvar finska statens kreditbetyg på bästa möjliga nivå. För att vi ska kunna börja gå mot stadig tillväxt krävs det framför allt en snabb, trovärdig och hållbar lösning på skuldkrisen i euroområdet utan att den finansiella ställningen i Finlands statsfinanser riskeras, framhåller utskottet.

Prioriteringar i utgiftsramarna och en tillräcklig ekonomisk tillväxt

Insatsområdena enligt regeringsprogrammet är dels stabilisering av den offentliga ekonomin, dels bekämpning av fattigdom, ojämlikhet och utslagning och stärkande av en hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft.

Det är viktigt att anslagen fördelas så att de främjar dessa mål. Dessutom måste man försöka åstadkomma en sådan ny hävstångseffekt med hjälp av knappa anslag som på bästa möjliga sätt främjar ekonomisk tillväxt, Finlands konkurrenskraft och stabila offentliga finanser.

Liksom regeringen anser utskottet det vara nödvändigt att både finanspolitiska åtgärder vidtas och strukturella reformer som förbättrar produktiviteten inleds för att åtgärda hållbarhetsgapet i ett läge där den åldrande befolkningen an-

stränger den offentliga ekonomin allt mer. Det är viktigt att bl.a. fortsätta genomföra kommun- och servicestrukturreformen för att kommunerna ska kunna garantera invånarna tillgång till tjänster enligt basserviceprogrammet. Det kräver framför allt en översyn av servicestrukturen så att social- och hälsovårdstjänster av hög kvalitet kan organiseras så att de täcker alla regioner. Med effektiva förebyggande tjänster kan man spara in stora summor i anslagen för social- och hälsovården. Statsförvaltningen bör också genom egna åtgärder bidra till att krympa hållbarhetsgapet i de offentliga finanserna och påverka förändringarna på arbetsmarknaden. Med hjälp av effektivitets- och resultatprogrammet måste man för att åstadkomma inbesparingar ta sikte på åtgärder som verkligen höjer produktiviteten och se till att beslut om personella resurser inte leder till sämre total produktivitet i den offentliga ekonomin.

Nedan granskar utskottet vissa centrala prioriteringar som stöder ekonomi och tillväxt. Utskottet kommer att gå närmare in på frågor som gäller olika förvaltningsområden i samband med budgetbetänkandet för 2013.

Sysselsättning och minskad utslagning bland unga. Regeringen vill höja sysselsättningsnivån till 72 procent och pressa ned arbetslösheten till 5 procent före valperiodens utgång. Med den prognostiserade ekonomiska tillväxten är de här mycket ambitiösa mål, inte minst eftersom sysselsättningsläget väntas bli sämre i år efter den positiva utvecklingen i fjol.

Om sysselsättningen ska förbättras måste regeringen därför göra stora satsningar på bl.a. längre tid i arbetslivet både i början och i slutet av karriären, förebyggande av utslagning av unga, kortare studietider, åtgärder mot den strukturella arbetslösheten och bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft genom att också disponera utbildningen rätt. Likaså är regeringens insatser för att aktivera långtidsarbetslösa och höja sysselsättningen bland invandrare motiverade.

I det här läget behöver samhällsgarantin för unga verkligen genomföras fullt ut från och med

2013, anser utskottet. Alla unga under 25 år och alla nyutexaminerade unga under 30 år ska erbjudas en arbets-, praktik-, studie-, verkstads- eller rehabiliteringsplats senast när de gått tre månader arbetslösa. Åtgärderna ska gälla alla unga, också begränsat arbetsföra och funktionshindrade. Samhällsgarantin med anknytande utbildningsgaranti kan bidra till en höjd sysselsättning men också till betydande inbesparingar om man exempelvis lyckas minska utslagningen av ungdomar. Det är av avgörande betydelse att insatserna genomförs och att de berörda unga involveras. Utskottet lyfter fram hur viktigt det är med varierade förebyggande tjänster över lag för att minimera problem och kostnader i samhället.

Det är av stor betydelse att ett avtal om arbetskarriärer förhandlats fram med arbetsmarknadens centralorganisationer. I avtalet och i ramredogörelsen anges en rad åtgärder som ska höja sysselsättningstalet och förlänga arbetskarriärerna. Finansministeriet bedömer att åtgärderna kommer att förlänga tiden i arbetslivet med ca 5 månader och förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna med ca 0,3 procentenheter på lång sikt. Längre tid i arbetslivet kan ses som ett särskilt effektivt sätt att åtgärda den finansiella ohållbarheten. Om den genomsnittliga karriären förlängs med ett år kan hållbarhetsgapet på ca 5 procent enligt finansministeriet krympas med 1 procentenhet, alltså drygt 2 miljarder euro.

Stärkt konkurrenskraft och bytesbalans. Utskottet välkomnar riktlinjerna i rambeslutet som ska stärka företagets konkurrenskraft och lägga en grund för omständigheter som stöder och uppmuntrar till tillväxtföretagsamhet. Här är det relevant att en ny skattelättnad för privata investerare införs för att främja kapitalanskaffning i icke-börsnoterade företag och ett nytt FoU-avdrag till stöd för produktutveckling i tillväxtsyfte. Sådana här riktade och tidsbegränsade skatteincitament kan underlätta för små och medelstora företag att skapa arbetstillfällen och bidra till tillväxtinriktad företagsverksamhet om de genomförs rätt. Över lag anser utskottet att det är nödvändigt med incitament för företagsamhet och satsningar på produktion och lönsamhet när

det gäller arbete och företagande för att vi ska få tillväxt i exporten och ekonomin.

Finlands exportindustri har inte återhämtat sig efter finanskrisen som började 2008 och den efterföljande skuldkrisen i Europa. Till följd av exportkollapsen har exportens andel av bnp sjunkit till mindre än 40 procent. Vår export ligger fortfarande nästan en femtedel under rekordnivån 2008. Underskottet på 1 miljard euro i handelsbalansen 2011 ledde till att också bytesbalansen visade underskott i fjol.

Den externa balansen har försämrats bl.a. av att import- och exportpriserna utvecklats ofördelaktigt för Finland och bytesförhållandet därmed har försvagats med ca 10 procent efter år 2000. Utvecklingen i exportpriserna är kopplad till landets industriella struktur, bl.a. det strama konkurrensläget inom skogsindustrin och elektronikindustrin.

Det finns inte utsikter för någon snabb förändring till det bättre i bytesförhållandet, om inte vår exportindustri på längre sikt kan expandera till sektorer där priserna stiger. För att läget ska förbättras måste bl.a. dagens produkter och tjänster utvecklas och nya industriprodukter och tjänster tas fram inom nuvarande och nya exportmarknader.

I enlighet med regeringsprogrammet ser utskottet det som viktigt att inom virkesanvändningen sträva efter att få till stånd en så hög förädlingsgrad som möjligt under livscykeln, satsa på ökat träbyggande och trädesign och skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet genom nya innovationer och produkter. Miljökompetens och export av miljövårdsteknologi bör främjas och verksamhetsmöjligheterna för gruvindustrin säkras så som det står i regeringsprogrammet.

Samtidigt måste vi aktivt och med framförhållning söka nya växande marknader. Utöver strategin för Ryssland behövs det därför en handlingsplan för andra framväxande marknader inbegripet de afrikanska länderna. Vi måste mer målmedvetet ta vara på framför allt de möjligheter som finns i fråga om Kina; finländsk expertis kan nyttiggöras på den kinesiska marknaden betydligt mer än nu. Därför menar utskottet

att det är viktigt att ta fram en strategi eller redogörelse för Kina.

Dessutom måste det undersökas om anvisningarna för finansiering av internationaliseringsprojekt bör innehålla en förpliktelse att samarbeta med den berörda beskickningen och andra finländska aktörer. På så sätt kan genomslaget och effekterna av internationaliseringsresurserna förbättras och riskerna för att projekten misslyckas blir mindre.

För att stärka bytesbalansen ser utskottet det som angeläget att förbättra de finländska produkternas konkurrenskraft i hemlandet också. Konsumenternas medvetenhet om vad valet av inhemska produkter betyder för landets ekonomi och möjligheterna att välja inhemskt t.ex. med hjälp av förpackningspåskrifter bör förbättras.

Med tanke på arbetskraftens rörlighet och ett fungerande näringsliv är det viktigt att det finns tillräckligt med hyresbostäder till skäligt pris i huvudstadsregionen och andra tillväxtcentrum. Framför allt i huvudstadsregionen har utbudet inte räckt till på länge, vilket är till skada för den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften i regionen. Därför anser utskottet det behövligt att regeringen driver vidare de bostadspolitiska riktlinjer som redan lagts fast för att befästa produktionen och även i övrigt ger akt på att få kontroll över boendekostnaderna.

Utbildning och småbarnsfostran. En hög bildningsnivå och utbildning av god kvalitet ligger till grund för vår starka kompetens. Att säkerställa utbildning på alla nivåer i hela landet är därför ett viktigt verktyg för ekonomisk tillväxt och livskraft för landet. Men under ramperioden gäller stora sparbeting inte bara för högskoleutbildningen utan också för Finlands Akademi och Tekes. Trots det vill utskottet lyfta fram att det med tanke på landets framtid är viktigt att se till att finansieringen av grundforskning är tillräcklig och att åtgärderna för att anpassa ekonomin inte försämrar kvaliteten på utbildningen.

Forsknings- och utbildningssystemet bildar en viktig grund för innovativ företagsverksamhet som inbegriper forskning och produktut-

veckling på hög nivå. Näringslivets behov bör vägas in i utbildningsplaneringen med framförhållning. När t.ex. nybörjarplatserna inom yrkesutbildningen minskas på grund av de allt mindre årsklasserna ska detta enligt utskottet göras inom branscher där möjligheterna till jobb efter examen är dåliga.

Utskottet påpekar att en bra småbarnsfostran och grundläggande utbildning skapar en grund för all annan utbildning och också spelar en väsentlig roll i arbetet mot utslagning. I enlighet med rambeslutet anser utskottet att det är nödvändigt att se till att kvaliteten på småbarnsfostern och den grundläggande utbildningen fortsatt förbättras.

Regeringen gör förberedelser för att överföra förvaltningen av småbarnsfostran och dagvårdstjänster från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet. Målet är att småbarnsfostran och skolundervisningen ska bilda en intakt helhet. Utskottet anser att överföringen är motiverad men framhåller att undervisnings- och kulturministeriet bör få tillräckligt stora resurser för att driva och utveckla verksamheten.

Försvarsmaktsreformen. Enligt regeringsprogrammet ska en omfattande försvarsreform genomföras 2012—2015 för att säkerställa Finlands försvarskapacitet enligt 2020-talets krav och skapa bestående kostnadsbesparingar. Reformen utgår från ett långsiktigt behov som beaktar att årskullarna blir mindre och de tjänstedugliga färre, materielkostnaderna stiger och materielen blir allt äldre.

Anslagsramen för förvaltningsområdet krymper under ramperioden med ca 9 procent jämfört med budgeten för 2012, vilket är en större minskning än inom förvaltningsområdena i snitt. Det betyder att försvarsmakten måste vidta en lång rad hårda anpassningsåtgärder. Finlands medverkan i internationell militär krishantering minskar och utskottet noterar att nya åtaganden i krishanteringsoperationer måste granskas restriktivt under ramperioden.

Regeringen gör rätt i att inte spara in på kvaliteten i utbildningen av värnpliktiga under re-

formen. Utskottet betonar att standarden på verksamheten, t.ex. antalet repetitionsövningar, bör höjas till alla delar så att den svarar mot de nya handlingsmodellerna 2016. Då måste också ramarna för förvaltningsområdet motsvara den nya standarden.

Finansiering av trafikleder. I sitt utlåtande om trafikpolitiska redogörelsen (FiUU 13/2012 rd—SRR 2/2012 rd) går utskottet in på de trafikpolitiska linjevalen för valperioden. Utskottet vill också här föra fram att investeringsprogrammet i rambeslutet är motiverat och svarar mot prioriteringarna i regeringsprogrammet och väger in näringslivets konkurrenskraft, trafikvolym, behoven i tillväxtcentra och regional jämlikhet.

De nya investeringarna är fokuserade på att rusta upp bannätet, vilket enligt utskottet är motiverat med tanke på Finlands konkurrenskraft, Rysslandstrafiken och kollektivtrafiken. Genom att öppna järnvägsknutpunkter kan man få tågtrafiken att fungera bättre och punktligare i hela bannätet.

Men största delen av både gods- och persontrafiken går fortfarande på vägarna. Särskild uppmärksamhet kräver därför sådana logistiskt viktiga vägförbindelser som inte backas upp av spårtrafik.

På grund av sparåtgärderna kommer investeringsnivån att sjunka, men finansieringen är i stället förutsebar och långsiktig och bidrar därmed till regelbundna investeringar och stabil sysselsättning i branschen.

Däremot kommer underhållet av det sekundära vägnätet att försvåras av att finansieringen och bidragen för enskilda vägar minskar. Med tanke på det finansiella underskottet i bastrafikledshållningen ser utskottet det som befogat att från och med 2016 årligen föra över 100 miljoner euro från finansieringen av trafikledsinvesteringarna till små investeringsprogram och underhåll. Redan tidigare måste vi sikta på att reservera extra finansiella resurser för investeringar som förbättrar trafiksäkerheten. Det sekundära vägnätets skick bör ses till på ett sätt som tryggar verksamhetsförutsättningarna för landsbygdsnärings och skogsbruk.

Jordbruksinkomsten. Riktlinjerna i rambeslutet kommer att leda till att jordbruksföretagarnas årsinkomst sammanlagt minskar med ca 100 miljoner euro. Inkomstutvecklingen för jordbrukarna har även i övrigt gått nedåt sedan 2008. Utskottet ser det som viktigt att regeringen noga ger akt på inkomstutvecklingen, särskilt på unga jordbrukares gårdar och gårdar som bedriver ett aktivt jordbruk, och att den i förekommande fall skriker till åtgärder för att säkra verksamhetsvillkoren. Det är också viktigt att stärka villkoren för primärproduktion i hela produktionskedjan. Bara ett ekonomiskt lönsamt jordbruk kan producera råvaror för livsmedelsindustrin och

närproducerad och ekologiskt producerad mat som blir allt populärare bland konsumenterna.

Sammanfattning. Utskottet anser att ramförfarandet behövs för statsfinanserna. Det ökar både finansernas stabilitet och deras trovärdighet.

Utskottets förslag till riksdagens ställningstagande

Riksdagen godkänner följande ställningstagande med anledning av redogörelsen:

Riksdagen omfattar ståndpunkterna och riktlinjerna i redogörelsen.

Helsingfors den 7 juni 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml
Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Anneli Kiljunen /sd
Esko Kiviranta /cent
Mika Lintilä /cent
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent

Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd
Astrid Thors /sv
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Pia Viitanen /sd
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Sirpa Paatero /sd
Anne-Mari Virolainen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mari Nuutila
utskottsråd Hellevi Ikävalko.

RESERVATION 1

*Motivering***Rambeslutet ignorerar fakta**

Regeringen Katainen ställde vid starten ytterst ambitiösa mål för sig. Arbetslösheten skulle under valperioden pressas ner till fem procent, den växande statsskulden åtgärdas och hotet från den åldrande befolkningen mot de offentliga finanserna avvärjas.

Framför allt lovade regeringen att under alla omständigheter se till att Finland behåller sin trovärdighet i långivarnas ögon, dvs. bevarar högsta möjliga kreditvärdering.

Regeringen Katainen utgår också själv i sina prognoser från att inget av de högst prioriterade målen nås:

- hållbarhetsgapet till följd av den åldrande befolkningen kan inte täppas till i betryggande grad, underskottet är inte mindre än 7 md euro
- statens skuldkvot växer trots ambitionen att minska den
- arbetslösheten stiger i år till 8 procent och kommer 2015 att ligga på över 7 procent mot målsatta 5 procent
- ekonomin växer globalt, men Finland tappar greppet och bytesbalansen visar inga tecken på att bli positiv.

I stället för att ta tag i saker och ting har regeringen ofta gett en alltför positiv bild och förskönat sina beslut.

Regeringen Katainen har gett otydlig eller rentav felaktig information om följande, för Finland vitala faktorer:

- regeringen påstod sig få pli på statsskulden. Under sakkunnigutfrågningen gavs helt andra besked. Regeringen kommer inte att få ordning ens på den relativa skuldsättningen under valperioden.
- regeringen uppgav att enligt finansministeriet kommer rambeslutet att leda till att det yrkesaktiva livet förlängs med ett år. Un-

der sakkunnigutfrågningen framgick det att ministeriets bedömning är att förlängningen är fem månader.

- regeringen meddelade att statsfinanserna skulle anpassas med sammanlagt 2,7 md euro. Enligt de sakkunniga som utskottet hört handlar det om 2,4 md. Samtidigt har regeringens påstående om en balansering företrädesvis genom beskattning visat sig oriktigt.

Det framgick med all önskvärd tydlighet under utskottsutfrågningen att varken regeringen Katainens program eller detta rambeslut kan genomföras i det rådande ekonomiska läget. Regeringen kommer till korta inte bara enligt oppositionens utan också enligt egna mått mätt.

Åtgärderna i rambeslutet räcker inte

Besluten i samband med rambeslutet är inte tillräckligt ambitiösa och går rentav i många stycken i fel riktning. Därför finns det risk för att Finlands kreditbetyg sjunker och får vårt land att falla in i en negativ spiral.

Krisen i euroområdet hotar stabiliteten i världsekonomin. I en oviss situation som denna är det av största vikt att våra interna frågor sköts ansvarsfullt. Men regeringen saknar redskap att råda bot på statsskulden och Finlands försämrade bytesbalans.

I stället för att satsa på tillväxt här hemma, få arbetslösa återinförda i den finländska vardagen och se över rutinerna inom offentlig sektor skär regeringen hämningslöst i den utbildning och de hälsovårdstjänster som främjar jämlikheten inte minst i glesbygden.

Värst drabbas de som har det sämst i vårt samhälle. Behovet av kommunala tjänster är störst bland barn, sjuka och äldre. Tjänsterna måste centraliseras och servicenätet saneras samtidigt som grupperna blir större och vårdköerna längre.

Dessutom frysas barnbidragen med konsekvensen att deras köpkraft i värsta fall minskar med inte mindre än 10 procent. Men samtidigt höjer regeringen matmomsen som slår mot barnfamiljer. Alla andra förmåner stiger framöver i takt med priserna, så här handlar det om ett värdeval.

Regeringen sparar utan att bry sig om kostnader och konsekvenser. Den har inte lärt sig något av felen som begicks under lågkonjunkturen på 1990-talet då i synnerhet de nedskärningar i understöden till kommunerna som Lipponens första regering gjorde lämnade de hjälpbehövande i sticket, vilket ledde till illabefinnande och generationsöverskridande marginalisering.

Centerns linjeval

Det går att lägga om Finlands kurs, men det krävs massiva insatser för att få vår ekonomi att repa sig. Metoderna är desamma som de Finland under historiens lopp byggt upp med.

Det behövs ett långsiktigt tillväxtprogram för att Finland ska komma på fötter igen:

- det måste skapas nya arbetstillfällen genom en starkare inhemsk ekonomi och genom entreprenörskap
- fler finländare måste uppmuntras till aktivitet för att få dem ut i arbetslivet
- offentlig sektor behöver omstruktureras och en sund sparsamhet och en rimlig beskattning prioriteras.

Finland bör satsa exempelvis på bioenergi som redan på kort sikt minskar behovet av förorenande importbränslen. Genom att utveckla den finländska bioekonomin och anknyttande teknik kan man på sikt finna lösningar med efterfrågan även ute i världen. För att locka till investeringar bör bl.a. företagsbeskattningen lindras.

Också fler finländare bör fås ut i arbetslivet vilket kräver insatser särskilt mot utslagning. I och med att finländarna lever allt längre måste tiden i arbetslivet förlängas.

Förnyelsen av offentlig förvaltning bör ske genom att gallra bort onödigt byråkrati i stället för att skära i tjänsterna. Enbart en bättre informationsstyrning kunde enligt Centern spara över

en miljard euro inom den offentliga sektorn och dessutom höja kvaliteten på tjänsterna.

Förslag

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande ställningstagande med anledning av redogörelsen:

1. Riksdagen förutsätter att bioekonomi som ersätter import och gynnar export lyfts upp som ett nationellt spetsprojekt. Det betyder tilltro till inhemsk ren energi i stället för utländsk förorenande och extrasatsningar på vår egen skogsindustri och inhemska livsmedel.

2. Riksdagen förutsätter att förtroendeskapande beslut fattas omedelbart om rikstäckande framtidsinvesteringar inom offentlig sektor som stärker det tekniska kunnandet, tillgången på kompetent arbetskraft och en fungerande infrastruktur.

3. Riksdagen förutsätter att beskattningen läggs om så att Finland blir mer attraktivt för investeringar. Företagsbeskattningen bör lindras och de finländska företagarnas styrkor ges kraftig uppbackning. Generationsväxlingarna inom företag bör ägnas särskild uppmärksamhet.

4. Riksdagen förutsätter att finländskt ägarskap och utländska investeringar ökas i betydande omfattning med hjälp av privat kapital, pensionspengar och skattepengar.

5. Riksdagen förutsätter att insatser mot marginalisering läggs fast som rättsnöre och att hälso- och sjukvården, skolsystemet och familjetryggheten ses över med preventiv inriktning.

6. Riksdagen förutsätter att det sociala trygghetssystemet förenklas och görs mer arbetsmotiverande.

7. Riksdagen förutsätter att studietiderna förkortas och nya vägar ut i arbetslivet stakas ut.

8. Riksdagen förutsätter att arbetslivet reformeras så att i synnerhet arbetsledningen förbättras för att människor ska orka jobba.

9. Riksdagen förutsätter att pensions-systemet ses över så att det motsvarar befolkningens ökande livslängd.

10. Riksdagen förutsätter att den offentliga förvaltningen omorganiseras genom att onödig byråkrati skalas bort och en omfattande it-reform görs för att förvaltningen ska bli effektivare.

11. Riksdagen förutsätter att beskattningen läggs om så att Finland kan dra till sig så mycket arbete som möjligt och ta in mer skatt för arbetsresultatet i stället för att den rymmer utomlands. Det gäller att genom beskattningsåtgärder ingripa i de grövsta missförhållandena i vårt samhälle.

Helsingfors den 7 juni 2012

Timo Kalli /cent
Mika Lintilä /cent

Markku Rossi /cent
Esko Kiviranta /cent

RESERVATION 2

Motivering

Allmänt

Hur vår ekonomi kommer att utvecklas är höljt i ett ogenomträngligt dunkel. De ekonomiska prognoserna för kommande år har fluktuerat på den senaste tiden, med flera procent på några månader. Regeringens anpassningsplan som bygger på just nu aktuella prognoser kommer därför sannolikt redan efter några månader att visa sig vara alltför generös eller alltför snäv för att hejda statens skuldsättning. Det kan alltså hända att regeringen redan efter ett år tvingas återgå till förhandlingsbordet för att ta tunga beslut om nya nedskärningar och skattehöjningar. Marknaden, som avskyr osäkerhet mer än något annat, skulle garanterat höja låneräntorna som motdrag till den osäkerheten. Men om den ekonomiska tillväxten mot all förmodan blir positiv, har regeringen i onödan dragit ner på medborgarnas köpkraft. Regeringen skulle visa större ansvarskänsla om den inledde anpassningen med en mindre summa än den föreslagna men samtidigt trovärdigt utfäste sig att dra åt svängremmen om det ekonomiska läget kräver det.

Sannfinländarnas alternativ bygger på en tvåstegsplan, två plus en, för anpassning av statsfinanserna. I den första fasen, före 2015, görs nedskärningar och skattehöjningar till ett belopp av cirka två miljarder euro årligen. Samtidigt träffas överenskommelse om ett extra sparbeting och skattehöjningar om cirka en miljard euro, som träder i kraft automatiskt om de på förhand bestämda kriterierna uppfylls (minst två av tre stora kreditvärderingsföretag sänker Finlands kreditbetyg och de finländska obligationernas ränteskillnad mot de tyska obligationerna överskrider en procentenhet). Den andra fasen skulle sålunda fungera som ett slags avskräckning när det gäller anpassningen av statsfinanserna och med sin blotta existens lugna marknaderna så

pass mycket att den sannolikt aldrig blir tillämplig.

Beskattningen

Vi Sannfinländare ogillar regeringens beslut att höja alla momssatser med en procentenhet. Så sent som strax före valet motsatte sig vänsterpartierna unisont en höjning av dessa plattskatter som slår oskäligt hårt mot mindre gynnade människor. Vi ber att få påpeka att en höjning av momsen indirekt också försämrar vår exportsektors konkurrenskraft, eftersom en höjning av momsen oundvikligen driver upp inflationen. En försämrad köpkraft åter skapar tryck på löneökningar under nästa avtalsrunda och den höjning i kostnadsnivån detta leder till tär givietvis på den finländska exportsektorns konkurrenskraft.

Vi Sannfinländarna sväljer inte heller regeringens planer på att skära i kilometerersättningarna och höja överlåtelseskatten. Den skattefria kilometerersättningen är en ersättning som arbetsgivaren betalar arbetstagaren för användning av dennes egen bil på arbetsresor som förordnats av arbetsgivaren. Ingreppet drabbar de arbetstagare som använder sin egen bil i arbetet och som kör över 15 000 kilometer om året, som yrkesmässiga försäljare och ströjobbare. I det systemet flyttas arbetsgivarens kostnader över på arbetstagarna. En höjd överlåtelseskatt i sin tur drabbar hårdast de som har bostadslån; de får lov att betala en ännu större ersättning till staten för sitt bostadsköp. Om stämpelskatten höjs blir det mindre attraktivt att byta bostad och det gör att arbetsmarknaden fungerar sämre för att det försvårar arbetskraftens rörlighet från en ort till en annan.

Vi Sannfinländare vill göra beskattningen rättvisare och slopa det nuvarande systemet med gottgörelse för bolagsskatt. I dagsläget delas det i Finland årligen ut cirka 2 miljarder euro i vinst skattefritt. Den högsta inkomstdecilen har fått mer än 80 procent av den utdelningen och pro-

centen med de allra högsta inkomsterna hälften. När på alla skattefria utdelningar går med andra ord till höginkomsttagare. Denna skattefrihet för höginkomsttagare har starkt bidragit till att inkomstskillnaderna ökat explosionsartat sedan 1990-talet. För att stödja småföretagare vill vi trots allt behålla ett tydligt skatteincitament för onoterade små och medelstora företag.

Vi anser att utdelningen från offentligt noterade företag helt ska räknas som skattepliktiga kapitalinkomster. Olistade aktiebolags utdelning i sin tur ska räknas som skattefri inkomst när det gäller en årlig avkastning på 9 procent på aktiens s.k. matematiska värde upp till 35 000 euro. När en fysisk delägare i ett aktiebolag får utdelning som överstiger 35 000 euro men alltså inte en avkastning på 9 % på aktiens matematiska värde, räknas 85 procent av utdelningen som skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent som skattefri inkomst. Om ett aktiebolags utdelning överskrider den årliga avkastningen på 9 % på aktiens matematiska värde, är 85 % av den överstigande delen av utdelningen skattepliktig förvärvsinkomst och 15 % skattefri inkomst. Det beräknas ge staten en extra inkomst om ca 500 miljoner euro mot slutet av ramperioden.

Som ett centralt element i vårt ramalternativ föreslår vi Sannfinländare att energi- och bränsleskatterna sänks med 400 miljoner euro. Energiskatterna är plattskatter och drabbar därför hårdast uttryckligen låginkomsttagare. Regeringarna Katainens och Kiviniemis skattehöjningar har gjort livet svårt för många låginkomsttagare, för i Finland måste vi ha möjlighet att bo och värma upp våra bostäder också på vintern. Finland är också ett land med långa avstånd. Höjningen av bränsleskatten har gjort det allt dyrare att färdas, särskilt för folk på landsbygden som inte har möjlighet att utnyttja kollektivtrafik. Också vår energiberoende industri tappade kraftigt i konkurrenskraft när skatterna höjdes. Internationella studier visar att ett lågt energipris är ett viktigt argument för att investera i ett land. Ett färskt exempel på detta är Facebooks beslut att välja Sverige till etableringsort för ett datacenter i Europa för att elskattesatsen där är så förmånlig. Vi kan därför inte heller

godta regeringens plan att ta i bruk en s.k. windfallskatt.

Vi Sannfinländare har upprepade gånger framhållit vikten av att bekämpa den svarta ekonomin. Regeringens satsningar på detta är definitivt för tändlösa, trots att en större satsning bedöms ge staten hundratals miljoner euro i extrainkomster i slutet av ramperioden. Utom att vi är redo för mycket mer beslutsamma lagstiftningsreformer än regeringen är vi också redo att satsa över 110 miljoner euro mer per år på de myndigheter som spelar en central roll i kampen mot svart ekonomi (polisen, tullväsendet, gränsbevakningsväsendet, skattemyndigheterna, åklagarväsendet och domstolarna). Enligt en försiktig bedömning skulle satsningarna ge 450 miljoner euro i extra inkomster mot slutet av ramperioden. Likaså skulle större krafttag mot kryphålen i företagsbeskattningen, som att ta tag i problemen med underkapitalisering, ränteavdrag och internprissättning genom lagstiftning och övervakning, generera extrainkomster på minst 300 miljoner euro mot slutet av ramperioden. Vi föreslår att skattemyndigheterna får 20 miljoner euro extra för effektivare övervakning av företagsbeskattningen.

Vi Sannfinländare ser givetvis med stor tillfredsställelse att regeringen nu beslutat införa ett FoU-skatteincitament, höja avskrivningarna på produktiva investeringar och skärpa inkomstbeskattning för höginkomsttagare precis som gruppen föreslog i sin skuggbudget för 2012. Visserligen skulle vi av rättviseskäl vara redo att höja skatten för storinkomsttagare betydligt mer än regeringen, eftersom regeringens solidaritetsskatt knappt alls påverkar deras skattebörda. Den rättvisare Wahlrooskatt som vi föreslog redan i vår skuggbudget skulle avkasta ca 150 miljoner euro; analogt skulle vårt förslag till höjda avskrivningar på FoU-skattestöd och produktiva investeringar kosta cirka 250 miljoner euro.

Dessutom skulle vi i motsats till regeringen inte låta justeringen av skattegrunden till följd av höjningar i inflations- och inkomstnivån bero tills marknadsstrycket tvingar oss till det i vår s.k. andra fas och även då skulle vi göra det på ett socialt rättvisare och mer sysselsättningsfrämjande

de sätt än regeringen, för vi skulle lämna de lägsta inkomstklasserna helt eller nästan helt utanför den här skattehöjningen. Enligt våra beräkningar skulle vår socialt rättvisare och mer samsättningsfrämjande skattehöjning inbringa i runt tal 500 miljoner euro till staten. Under tryck från marknaden skulle vi också i vår andra fas vara redo att tillfälligt rucka på skattenivån för noterade bolag genom en temporär social ansvarsskatt. Denna tillfälliga skärpning av företagsbeskattningen med 1,5 %-enheter skulle ge så där 200 miljoner euro och vara i kraft så länge statsekonomin går på minus.

Vi Sannfinländare kräver att Finland slutar dela ut sina mineraltillgångar gratis till multinationella bolag. De ingår ju i vår nationalegendom. Bedömningarna av hur värdefulla mineraltillgångarna i vår jordmån är rör sig kring hundratal miljoner euro och då handlar det redan om en synnerligen viktig fråga för vår ekonomi. Gruvlagen måste ändras och det nuvarande inmutningssystemet ersättas med ett licenssystem av norsk modell. Norge auktionerar inte ut oljeborrningslicenser utan beviljar dem på vissa kvalitativa kriterier för att hindra spekulering med licenser. Vi föreslår att staten tar modell av Norge och grundar ett särskilt bolag för investering i gruvdrift som automatiskt får en andel på 0–49 % i de nya gruvlicenser som det har intresse av. Det är framför allt fråga om investering, för bolaget skulle självfallet vara med och betala kostnaderna för att utveckla den licensbelagda gruvdriften enligt sin andel. Kapitalet för detta nya statliga gruvföretag tas i första hand från inkomsterna av utauktionerade utsläppsrätter. Vidare föreslår vi att en gruvskatt ska tas ut på gruvbolagens vinst eller på någon annan grund. En del av skatteintäkterna bör avsättas för gruvorterna och en del fonderas för att nyttan av våra mineraltillgångar ska delas rättvist mellan generationerna. Vi kräver att gruvdriften ska visa miljöansvar. När myndigheterna beviljar tillstånd ska de se till att en nyetablerad gruva inte förstör miljön och vattendragen och inte heller orsakar problem för företagsamheten och bosättningen i området.

Det skulle också ge extra inkomster att återinföra FPA-avgiften i privat sektor (1 miljard euro) och förmögenhetsskatten (135 miljoner euro), beskatta stora stiftelser (50 miljoner euro), skärpa beskattningen av stora arv (30 miljoner euro) och slopa skatteavdraget för frivilliga pensionsförsäkringspremier (125 miljoner euro).

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Jordbruket befinner sig i en lönsamhetskris i många avseenden. I nuläget importerar vi mer jordbruksprodukter än vi exporterar, vilket kan ses som oroväckande med tanke på landets självförsörjning på livsmedel. Konsumentpriserna har stigit mer än producentpriserna, eftersom handelns och andra mellanhänders andel har blivit för stor.

I den här lönsamhetskrisen bör statens ramavgörande stödja ett livskraftigt jord- och skogsbruk. Nedskärningarna i avbytarsystemet, pensionerna och avträdelsestöden undergräver jordbruksföretagarnas arbetshälsa.

För skogsbruket är det problematiskt att användningen av inhemskt energivirke inte realiseras i önskvärd utsträckning. Användningen av torv som inhemsk energikälla försvåras utan orsak. Det finns tusentals maskinföretagare som har satsat på torvproduktion och skogsenergi. Lösningar som inte stöder ökad produktion och användning av inhemsk energi måste ses som samhällsekonomiskt dåliga. Lagen om energistöd för klenträäd är inte i kraft och det betyder att det saknas adekvata förutsättningar för att öka den inhemska energiproduktionen.

Vi kräver att de besparingar på 55 miljoner euro som aviserats för ramperioden återkallas.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

När det världsekonomiska läget är oroligt och de existerande marknadsmekanismerna hotar vittra är det viktigare än någonsin att se om vår egen ekonomi. Utan en fungerande logistik går det inte att leva och vara företagare i vårt land. Finlands geografiska läge begränsar vår konkur-

rensförmåga. Exempelvis transportkostnadernas andel av totalkostnaderna är större hos oss än i våra viktigaste konkurrentländer. Därför gäller det att minimera denna faktors effekt på vår nationella konkurrenskraft.

Vårt transportnät har redan i många år fått förfalla. Regeringens förslag till ramar för statsfinanserna räcker inte till för att bibehålla transportnätet ens i det skick det är nu. Sparpengar har använts för att ge konstgjord andning åt vårt vägnät och kvaliteten har fått stryka på foten bl.a. då det gäller beläggningstjockleken. Det har lett till att antalet vägsträckor som absolut behöver repareras har ackumulerats under årens lopp. Samma gäller ett otal broar runt om i Finland. Om det eftersatta underhållet inte betas av systematiskt, kommer staten att få en avsevärt högre reparationsräkning på sitt bord när skadorna sprider sig i vägarnas och broarnas strukturer.

Enligt vår mening är det angeläget att utveckla bantrafiken. Det oaktat anser vi att investeringarna under ramperioden tar alltför starkt fasta på bantrafiken med hänsyn till bantrafikens andel av den totala trafiken. Det stora problemet ligger de facto i det sekundära och tertiära vägnätet, och där är regeringens satsningar inte adekvata mot bakgrund av omständigheterna. Det sekundära och tertiära vägnätet börjar vid vår ytterdörr och tjänar också spårtrafiken.

Från och med 2016 ska 100 miljoner euro årligen föras över från väginvesteringar till små investeringar och underhållet av trafiknätet. Enligt utfrågade sakkunniga handlar det inte om ett genuint anslagstillskott. Stegringen i kostnadsnivån och inflationsutvecklingen fram till ramperiodens slut kan i värsta fall vara dubbel i jämförelse med anslagstillskottet, och det betyder att väg- och bannätet kommer att försämrats ytterligare.

Transportnäten är en del av vår nationalegenhet och genom att rusta upp dem värnar vi inte bara vår egendom utan också sysselsättningen. Eftersom de njugga anslagen för bastrafikhållning inte räcker till för dessa reparationer som skulle gjuta liv i vår ekonomi och leda till tillväxt, är vi redo att satsa 150 miljoner euro

mer per år än regeringen på investeringar i transportnäten och på underhåll av dem.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Vi Sannfinländare anser att de justerade statsfinansiella ramarna för 2013—2016 inte hjälper offentlig sektor att klara av sina åtaganden och att de inte heller ger bästa möjliga förutsättningar att minska arbetslösheten eller förlänga arbetskarriärerna.

Förlängda arbetskarriärer och arbetstagarnas hälsotillstånd

Avtalet om arbetskarriärer fokuserar främst på s.k. hårda metoder för att förlänga karriärerna, trots att mjukare metoder rentav skulle kunna ge bättre resultat. Vi menar att ändringar som görs för att förlänga arbetskarriärerna framför allt ska göras med beaktande av arbetstagarnas hälsa. Folk i Finland drabbas i snitt tio gånger tidigare än till exempel i Sverige av sjukdomar som begränsar funktionsförmågan. Enbart 2011 gick inemot 23 000 finländare i pension vid 52 års ålder i snitt. Den vanligaste orsaken till invalidpension är mentala problem och sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. Sannfinländarna menar att det lönar sig att satsa framför allt på att förebygga sådana fall.

Insatser för att minska arbetslösheten

De statsfinansiella ramarna negligerar arbetslösa som fyllt 50 år. De utgör en betydande del av de arbetslösa arbetssökandena och dem som avgått med invalidpension. Vi kräver att det satsas på utbildning och rehabilitering också för den åldersgruppen.

Rambeslutet kommer med 20 miljoner euro per år för försöket att aktivera långtidsarbetslösa och flyttar samtidigt över ansvaret för att aktivera dem på kommunerna. Sakkunniga anser att aktiveringsinsatserna i många fall är ganska ineffektiva och dessutom dyra i relation till den obetydliga nyttan. Därför kräver vi en rapport om resultaten av försöket och dessutom en analys av kommunernas förmåga att klara av sitt nya

åtagande . Vi vill också poängtera att det enligt sakkunniga finns nästan fem gånger fler arbetslösa än lediga arbetsplatser. Det som nu framför allt behövs är alltså nya arbetstillfällen, speciellt arbetstillfällen med lätt tillträde. Följaktligen är vi redo att satsa 50 miljoner euro extra för att bekämpa långtidsarbetslöshet, ungdomsarbetslöshet och arbetslöshet bland dem som fyllt 50 år.

Företagsstöd till små och medelstora företag

Vi Sannfinländare vill att företagsstöden riktas till små och medelstora företag, för genom att stödja produktutveckling och innovationer i dem kan vi främja vår konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt. Arbets- och näringsministeriet hävdar i en färsk rapport att systemet med företagsstöd skulle fungera betydligt bättre om ineffektiva stöd avskaffades och inriktades på näringspolitiskt viktiga objekt. Därmed skulle statens utgifter för stöden minska med ungefär 200—250 miljoner euro. I själva verket undrar vi över att regeringen inte har följt råden i ministeriets rapport och skurit i precis de här ineffektiva företagsstöden, för vår ekonomi tar givetvis mindre skada av att det skärs i ineffektiva stöd. Vi är alltså beredda att skära i företagsstöden med 150 miljoner euro, och om marknaden kräver det med ytterligare 100 miljoner euro i andra fasen. Under marknadens tryck är vi i andra fasen också redo att justera inte minst inmatningstarifferna för vindkraft med 50 miljoner euro. Inmatningstarifferna får inte bli en stödautomat för investerare i vindkraft och garantera dem en praktiskt taget riskfri avkastning.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

De sparåtgärder som föreslås för att anpassa statsekonomi till realiteterna drabbar till största delen statsandelarna till kommunerna , samtidigt som kommunerna pådyvlas allt fler uppgifter. Vi Sannfinländare anser att de justerade statsfinansiella ramarna för 2013—2016 inte hjälper offentlig sektor att klara av sina åtagan-

den och att de på sikt inte heller ger bästa tänkbara möjligheter att trygga välfärden.

Insatser för att minska skillnaderna i hälsa mellan olika sociala klasser

Skillnaderna i hälsa mellan rika och fattiga har ökat på senare år, inte minst skillnaderna i förväntad livslängd. I sitt program utfäster sig regeringen att minska skillnaderna i hälsa, men samtidigt sätter den genom de statsfinansiella ramarna in enorma sparåtgärder på statsandelarna till kommunerna och till exempel läkemedelsersättningarna. Sådana insatser är bara ägnade att öka skillnaderna i hälsa ännu mer, för de fattigaste anlitar flitigast den offentliga hälso- och sjukvården och de minskade läkemedelsersättningarna kan bli en alltför hög tröskel för dem att köpa mediciner. Bidragen från Penningautomatföreningen till sammanslutningar och stiftelser ska också sänkas, trots att regeringen i sitt program framhåller att tredje sektor kompletterar den kommunala servicen och lovar förbättra organisationernas verksamhetsbetingelser. Avkastningen från Penningautomatföreningen ska enligt lotterilagen användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande och det är precis vad vi Sannfinländare kräver att den används till. Det kan inte accepteras att avkastningen från Penningautomatföreningen styrs till de allmänna momenten i budgeten. Vi menar att resurser bör avsättas framför allt för förebyggande service och basservice, för de är ett kostnadseffektivt sätt att minska skillnaderna i hälsa.

Bättre villkor för barnfamiljer

Vi Sannfinländare godkänner inte att barnbidragsindex läggs på is. Om barnbidragsindex läggs på is ökar det fattigdomen bland barnfamiljer, för åtminstone småbarnsfamiljers köpkraft är i långa stycken beroende av den sociala tryggheten. Den relativa fattigdomen bland barnfamiljer har ökat sedan 1990-talet och rambeslutet urholkar deras situation ytterligare. Vi vill påminna att den största enskilda riskfaktorn när det gäller omhändertagande av småbarn uttryckligen är föräldrarnas fattigdom. Barnfamiljernas villkor behöver förbättras. Ensamföräld-

erfamiljers utkomst måste uppmärksammas alldeles särskilt, för det är precis de här familjerna som löper den största risken att falla under existensminimum.

Åtgärder mot marginalisering

Det är av största vikt att familjer får stöd på ett tidigt stadium för att bryta deras eventuella marginaliseringsspiral. De statsfinansiella ramarna medger inte kommunerna tillräckliga resurser för förebyggande arbete bland barn och unga och allra minst för tidigt ingripande. Samhällsgarantin hjälper i viss mån upp läget för unga, men ännu kostnadseffektivare är det att förebygga deras marginalisering.

Också till exempel antalet omhändertaganden är anmärkningsvärt stort, trots att omhändertaganden borde vara den allra sista utvägen och ställer sig mycket dyra för kommunerna. Kommunerna får bidrag utifrån antalet omhändertaganden, trots att förebyggande insatser skulle löna sig bättre. Det skulle gälla att bevaka efterlevnaden av välfärdsplanerna för barn och unga och att följa upp och utvärdera behovet av finansiering och resultaten som en helhet, inte splittat över olika förvaltningar. Vi ser också gärna att myndigheterna samarbetar bättre. För att främja samarbetet måste man nog också se på hindren i den nuvarande lagstiftningen. Finland skulle må bra av en genuin tvärssektoriell barn- och ungdomspolitik.

Bättre vård för de äldre

Enligt regeringsprogrammet avser äldreomsorgslagen att trygga äldre personers rätt till högklassig och ändamålsenlig vård, men i lagen ska ändå inte anges hur mycket personal det får kräva. Sakkunniga hävdar att antalet utbildad personal i många fall är otillräckligt inte minst inom institutions- och hemvården. Vi kräver att resurser avsätts speciellt för att anställa behörig personal för att de äldre ska kunna garanteras högkvalitativ omsorg. När nedskärningar i kommunernas resurser hotar tillgången till tjänster måste kvaliteten på hemvården av äldre och tjänsteutbudet uppmärksammas alldeles särskilt. Vi Sannfinländare är för att stödet för när-

stående vård betalas ut av FPA, att grunderna för att få stöd samordnas och att stödet höjs. Gällande praxis för stödvillkoren och stödets storlek varierar oroväckande mycket från kommun till kommun med tanke på de grundläggande rättigheterna. En nivåhöjning av stödet för närstående vård skulle kosta kring 25 miljoner euro.

Tryggad regional tillgång på tjänster

När det skärs i statsandelarna till kommunerna och kommunerna samtidigt påförs nya uppgifter tvingas de i praktiken gå samman. Tvångssammanslagningar och överdriven koncentration gör det allt svårare för kommuninvånarna att få tillgång till social- och hälsovårdstjänster. Vi Sannfinländare kan inte gå med på en sådan försämring av tjänsterna. Rambeslutet innebär att självriskerna vid ersättningar för resekostnader höjs och att de som bor i glesbygden får betala oskäligt mycket för längre avstånd till följd av tjänstekoncentrationen. Vi vill att öronmärkta statsandelar införs på nytt för att säkerställa att resurserna används korrekt. Vi noterar också att den statliga finansieringen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten enligt rambeslutet flyttas tillbaka till kommunerna efter en övergångsperiod. Vi kräver att kommunernas möjligheter att klara av detta nya åtagande klarläggs för att patienterna fortsatt ska ha tillgång till prehospital akutsjukvård så fort som möjligt oberoende av avståndet.

Utveckling av social- och hälsovården

Regeringen uppger att anslagen för att utveckla social- och hälsovården ska riktas bland annat till äldre service, handikappservice, familjevård, barnskydd, elevvård, hemservice för barnfamiljer, utveckling av servicestrukturen och förbättring av bashälsovården. Anslagen räcker dock inte till med beaktande av att det beräknas gå minst 100–200 miljoner euro enbart till att utveckla äldreomsorgen. Vi accepterar inte heller att det skärs i resurserna för hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå, för programmet Kaste eller för Institutet för hälsa och välfärd, Arbetshälsoinstitutet och kompetenscentren inom det sociala området. Det är av

största vikt att forskningen kring social- och hälsovård inte körs ner, för det är med hjälp av den som vi kan främja välbefinnandet och få fram betydelsefulla innovationer. Om vi skär i resurserna för forskning kan det i slutändan leda till att exportvärdet på finländsk medicinsk forskning och tillämpningar av dem minskar.

Resurserna för veteranrehabilitering är fortfarande alldeles för nugga. Vi Sannfinländare vill framhålla att vi lever i en tid då statsmakten har sin sista chans att betala sin hedersskuld till veteranerna för att ha försvarat fosterlandet. Missförhållandena måste omgående rättas till och de kan rättas till utan att statens utgifter nämnvärt ökar. Vi kräver att det satsas 8 miljoner euro extra per år på rehabilitering av veteranerna.

Vi välkomnar att behovsprövningen slopas för arbetsmarknadsstöd och att grundtryggheten höjs, men anser samtidigt att det är oansvarigt att det skärs med 137 miljoner euro inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde under ramperioden. Vi är tvärtom beredda att höja förvaltningsområdets anslag med mer än 300 miljoner euro mot slutet av ramperioden.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Vi Sannfinländare anser att de justerade statsfinansiella ramarna för 2013-2016 inte hjälper den offentliga sektorn att klara av sina åtaganden och att de inte heller ger bästa möjliga garantier för en jämlik utbildning och högkvalitativ kompetens. På sikt gagnas inte heller den ekonomiska tillväxten i vårt land eller vår konkurrenskraft på den internationella marknaden av nedskärningar som försämrar utbildningskvaliteten eftersom tillväxt och konkurrenskraft i hög grad bygger på stor kompetens och yrkesskicklighet. Vi protesterar mot de planerade nedskärningarna inom förvaltningen.

Kvaliteten på utbildning och forskning

När statsandelarna till kommunerna skärs ner blir det svårare för dem att ordna grundläggande utbildning. Också det faktum att statsandelsindexet inom undervisnings- och kulturministeri-

ets förvaltningsområde och universitetsindexet är oförändrat försämrar avsevärt möjligheterna att ha högkvalitativ utbildning och forskning. När man skär i utbildning och forskning, skär man också i kompetens, och det kan i vissa fall resultera i att kompetens går förlorad och att det tar decennier att bygga upp den på nytt. Samtidigt försämrar också vår konkurrenskraft eftersom den i hög grad bygger på högkvalitativ kompetens och yrkesskicklighet. Vi anser att den högkvalitativa utbildningen måste tryggas också framöver och att man inte får skrota vårt värdefulla utbildningssystem. Extra viktigt är det att undervisningsgrupperna är tillräckligt små, att de unga får handledning i studierna och att grundforskningen ligger på hög nivå eftersom det betalar sig på sikt. Dessutom måste vuxenutbildningen tryggas eftersom den ger många finländare chansen att skaffa sig nyttig yrkesutbildning och den är bra för sysselsättningen.

Regional tillgång på utbildning och dåliga utbildningslokaler

Nybörjarplatserna i yrkesutbildningen ska minska med 2 300 och på yrkeshögskolorna med drygt 2 000. Vi anser att också de regionala aspekterna måste beaktas eftersom studieplaterna spelar en stor roll för utvecklingen i regionerna. Dessutom utgår vi från att utbildningsområdena med stor regional relevans tryggas. Vidare är det viktigt att den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ordnas med hänsyn till att skolresorna inte får vara oskäligt långa. Utgångspunkten ska vara att gymnasieungdomarna inte ska behöva flytta hemifrån på grund av långa skolresor.

Det är oroväckande att utbildningslokalerna är i så dåligt skick i vårt land. Ju äldre de blir, desto mer ökar behovet av reparationer. Framför allt fuktskador och mögelproblem är beklagligt vanliga och man måste ta tag i dem så snabbt som möjligt. Ingen ska behöva utsätta sig för hälsorisker på grund av mögelskador när de fullgör sin läroplikt eller utför sitt arbete. Följaktligen måste det anslås större resurser till reparationer av skolbyggnader.

Åtgärder för att förebygga marginalisering bland unga

Målet att bekämpa arbetslösheten bland unga under 25 år och nyutexaminerade under 30 år är bra. Anslagen är dock alltför små om man tänker på att flera förvaltningsområden samtidigt genomgår omfattande nedskärningar som också drabbar service och stöd till unga. Det räcker verkligen inte med att ge tillbaka en del av pengarna genom samhällsgarantin.

Samhällsgarantin fokuserar på att åtgärda utanförskap och arbetslöshet bland unga när de redan är ett faktum. För de ungas välbefinnande och i ett samhällsperspektiv skulle det ha varit mest effektivt att i stället satsa på att förebygga marginalisering. Områden man gärna kan satsa lite mer på är de ungas förmåga att hantera vardagen och deras studie- och arbetsförmåga. Sannfinländarna vill dessutom understryka vikten av ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete. Vidare bör skolhälsovården få bättre kapacitet att ta sig an de ungas psykiska välbefinnande. Med skolidrott och klubbverksamhet kan man vid sidan av fysisk kondition också påverka elevernas mentala välbefinnande och den vägen delvis minska marginaliseringsrisken.

Indexbindning av studiestödet

Studiestödet ska bidra till index först den 1 september 2014 trots att det redan i flera år har släpat efter och levnadskostnaderna bara stigit. Vi Sannfinländare anser att studiestödet måste bindas till index hösten 2013 för att dagens studerande ska få det lättare ekonomiskt och i högre grad kunna koncentrera sig på sina studier. Studiestödet är i dagsläget helt klart feldimensionerat, eftersom det helt enkelt inte räcker till för att ge heltidsstuderande en betryggande försörjning. Ett alltför snålt studiestöd är inte heller ett incitament till studier på eget initiativ, snarare tvärtom. Vi ser gärna att arbete och studier samordnas bättre genom att inkomstgränserna för studerande som omfattas av studiestöd höjs med 30 %. Enligt prisnivån 2015 kostar åtgärderna kring 40 miljoner euro.

Justitieministeriets förvaltningsområde

Åklagarväsendet är en viktig länk i det tvärfackliga myndighetssamarbetet och genom att samordna det effektivt kan mycket göras för att rensa i den starkt utbredda svarta ekonomin. De straffprocesser genom vilka staten kan håva in till och med miljontals euro i "svarta" pengar är ofta ytterst krävande både till omfattningen och med tanke på den specialistutbildning som åklagarna i ekonomiska brottmål behöver ha. Årendebalkansen och arbetsbördan har samtidigt ökat också i tingsrätterna. Medborgarnas rättssäkerhet är i fara, inte minst när behandlingen drar ut på tiden; finska staten har upprepade gånger tilldelats anmärkningar för detta av Europadomstolen och tvingats betala dröjsmålsersättningar. De resurser som regeringen vill tilldela förvaltningsområdet räcker enligt vår mening inte till för att hindra att problemen hopar sig, för att inte tala om att de skulle undanröja dem. Vi föreslår att domstolarnas och åklagarväsendets omkostnader totalt ökas med ytterligare 13 miljoner euro.

Försvarsministeriets förvaltningsområde

Försvarsutskottet lyfter fram frågor som är av största vikt för vår försvarskapacitet. Försvarsmakten måste under ramperioden anpassa verksamheten till mindre resurser för reservistutbildning, övningar och flyg- och fartygsfunktioner. Försvarsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om försvarsreformen (FsUU 3/2012 rd) att neddragningarna kommer att få långverkande effekter och att de enligt sakkunniga betyder risktagning inom försvaret. Den nerbantade materielupphandlingen påverkar också försvarsförmågan negativt på sikt.

Vi Sannfinländare menar att regeringens spar krav på försvarsförvaltningen under ramperioden 2013—2016 i kombination med en omfattande reform av försvarsmakten är oskäligen. Nedskärningarna är större än inom andra förvaltningsområden i snitt. Vi ser med stor oro på att regeringen genom sina åtgärder oåterkalleligt urholkar vår försvarskapacitet som bygger på allmän värnplikt och redan inom en nära framtid

riskerar våra möjligheter att upprätthålla ett självständigt och trovärdigt försvar inom hela rikets territorium. Vi protesterar mot ytterligare nedskärningar inom förvaltningen.

Inrikesministeriets förvaltningsområde

Det ekonomiska läget är trängt inom polisen. Regeringen tänker inte öka polisens anslag med mer än 10—30 miljoner euro under ramperioden, trots att det enligt en färsk rapport behövs en extra satsning på minst 40 miljoner euro bara för att bevara nuvarande servicestandard inom polisen. Regeringens förslag betyder med andra ord uppsägningar och sämre service inom polisen. Vi Sannfinländare är inte beredda att pruta på samhällets grundläggande säkerhet och föreslår därför att polisen ska få 60 miljoner euro mer.

Gränsbevakningsväsendet spelar en allt viktigare roll i kampen mot så kallad gränsöverskridande brottslighet, inbegripet människohandel och vissa former av svart ekonomi, som blir allt mer internationell och mångförgrenad och som inverkar på säkerheten både i Finland och i det övriga EU-området. Dessutom har det fått en ökad roll i att övervaka de som kommer hit som asylsökande. Också den marina verksamheten (sjöräddning, bekämpning av oljeutsläpp) kan komma att kräva mer resurser. Vi kräver 10 miljoner euro mer för gränsbevakningsväsendet.

Utrikesministeriets förvaltningsområde

I såväl regeringsprogrammet som rambeslutet för 2013—2016 konstateras det att regeringen efter att temporärt ha lagt anslagen för utvecklingssamarbete på is har som mål att säkerställa en jämn anslagsutveckling för att Finland ska kunna nå upp till 0,7 av bni och fullgöra sina internationella åtaganden. I praktiken innebär det här att den aktuella ekonomiska prognosen på 1,124 miljarder euro måste höjas med mer än 500 miljoner euro mot slutet av ramperioden. Regeringen tänker finansiera höjningen med inkomster av utauktionering av utsläppsrätter.

Vi Sannfinländare anser att den bärande tanken i utvecklingssamarbetet inte bör vara att nå

en bestämd bni-andel utan att samarbetet med mottagarländerna ska ge resultat. Samarbetet bör lindra det mänskliga lidandet i mottagarlandet på ett genuint och bestående sätt och hjälpa landet att i görligaste mån bli ekonomiskt självförsörjande. Samarbetet ska samtidigt stödja en demokratisk utveckling. Detta noteras också i utrikesutskottets förslag till utlåtande, dessvärre inte som ledmotiv för utvecklingssamarbetet utan närmast som en detalj.

Vår åsikt är att de nuvarande biståndsanslagen bör minskas med 300 miljoner euro i linje med de allmänna sparkraven. På det sättet återgår utvecklingsbiståndets bni-andel i stort sett till samma nivå som det låg på 1994—2004. Under marknadens tryck är vi redo att pruta ännu mer på utvecklingsbiståndet i andra fasen. Det är oskäligt att regeringen ökar biståndsanslagen nu när vi befinner oss i en radikalt försämrad ekonomisk situation där djupa nedskärningar görs i andra sektorer.

Framför allt bör biståndet rensas på direkta budgetstöd till andra stater. Dessutom bör utvecklingssamarbetet vara så genomskinligt, effektivt och produktivt att merparten av pengarna inte går till att underhålla byråkrati eller till korruption i mottagarlandet. Biståndet ska ge konkreta resultat.

Vi Sannfinländare ser också med oro på undersökningar som visar att biståndet ökar inkomstskillnaderna och ojämlikheten i mottagarlandet. Enligt till exempel en undersökning som gjorts på universitetet i Kiel har det ekonomiska biståndet vidgat klyftan mellan rika och fattiga. Vi understryker att ett av de viktigaste målen för utvecklingsbiståndet är att minska ojämlikhet, för det stärker bevisligen den sociala sammanhållningen och den politiska stabiliteten.

Enligt vår mening är den nuvarande biståndsmodellen ineffektiv och alldeles för splittrad. Splittringen ökar byråkratin, försämrar effektiviteten och gör det svårt att följa upp resultaten. Biståndet behöver vara klart bättre samordnat och Finland bör koncentrera sig på sina egna styrkor, som rent vatten och utbildning. Specialisering kan ge mycket bättre resultat och effek-

tivitet. Genom att utveckla biståndspolitiken kan vi åstadkomma mer med mindre.

Pengarna bör framför allt gå till små finländska organisationer som arbetar kostnadseffektivt på gräsrotsnivå. Vi understöder att finländska skattepengar används för att lindra mänsklig nöd som orsakas av naturkatastrofer och epidemier. Men vi Sannfinländarna godtar inte att diktaturer och andra odemokratiska regimer använder biståndspengar till att köpa vapen och annan krigsmateriel i stället för att ordna med utbildning för sina medborgare, betala av på sina skulder som vuxit dem över huvudet under årens lopp eller förbättra infrastruktur och utveckla ekonomiska aktiviteter som hjälper dem att bli självförsörjande. Detta är något som inte heller vår regering bör acceptera när den finansierar utvecklingssamarbetet.

Kommunekonomin

De nedskurna statsandelarna till kommunerna i kombination med kostnadstrycket från en åldrande befolkning och allt fler uppgifter sätter ett tryck på kommunerna att höja skattesatsen och skära i servicen. De som har det största behovet av kommunala tjänster är mindre bemedlade människor, barn, unga och äldre. Regeringen försvårar medvetet för dem genom sina beslut, eftersom den vet att det ekonomiska trycket på kommunerna gör slut på alla alternativ. Det tvingar kommunerna att gå samman. Tvångssammanslagningar och överdriven koncentration gör det allt svårare för kommuninvånarna att få tillgång till social- och hälsovårdstjänster. Sannfinländarna kan inte gå med på en sådan försämring av tjänsterna.

Invandring

Det är framför allt de sämst lottade kommuninvånarna som blir lidande på den försämrade servicen, eftersom de inte har någon möjlighet att få den service de behöver på annat håll. Vi vill påminna att den offentliga servicen just nu bidrar mer till ojämlikhet än till och med inkomstskillnaderna, som fortsatt ökar sedan 1990-talet. Undersökningar visar att vårt hälso- och sjukvårds-

system hör till de mest ojämlika inom OECD och att skillnaderna i hälsa mellan rika och fattiga är bland de mest iögonenfallande i västvärlden. Regeringens nedskärningar bara förvärrar läget. Följaktligen kan vi inte på något vis acceptera ytterligare nedskärningar i statsandelarna till kommunerna.

Det finns sparobjekt inom intergrationssektorn. Men de ska inte gälla behandlingen av asylsökningar eftersom det skulle leda till en anhopning av ärenden och kostnader för förläggningar. Besparingar ska sökas i striktare asyl- och familjeåterföreningsförfaranden.

Återföreningarna håller på att utvecklas till ett beaktansvärt problem. För närvarande väntar ca 10 000 ansökningar på behandling. Finland har en klart slappare politik än andra EU-länder. Det räcker inte bara med nya utredningar utan nu måste man ingripa konkret i hur systemet missbrukas. På samma sätt som i Sverige och Danmark måste också Finland börja ställa krav på hållbara bevis för identitet och påstådda familjeband. I Sverige har det nya förfarandet lett till att antalet återföreningar har rasat. Enligt våra beräkningar kan man med de här åtgärderna spara in totalt 100 miljoner euro per år mot slutet av ramperioden.

Övriga sparobjekt

Staten försöker spara i allt tänkbart. Partistödet bör vara ett sparobjekt där som basservicen som berör många medborgares vardagsliv är det. Partistödet må utgöra en mycket liten del av statsbudgetens slutsumma, men den är nästhögst per väljare i EU. Det skulle vara klädsamt om partierna deltog i det gemensamma sparbetinget. Vi föreslår att stödet till partierna och gruppkanslierna i riksdagen minskas med 15 procent jämfört med nivån 2012.

Den nuvarande förvaltningsbyråkratin kan göras effektivare på många punkter. Överlappande program orsakar till exempel enorma förluster som skulle kunna undvikas med bättre planering. Med bättre lokaleffektivitet inom förvaltningen går det också att spara in miljoner mot slutet av ramperioden. Ett ännu större pro-

blem är ändå den ökade kontrollen uppifrån som har lett till att vi måste fylla i en aldrig sinande ström av formulär och blanketter. Denna utveckling gör bara personalen ännu mer stressad och frustrerad. Att säga upp personal är inte det rätta sättet att få ner förvaltningskostnaderna. Därför är det högst beklagligt att statens produktivitetsprogram mestadels har betytt uppsägningar, med en ännu större arbetsbörda för dem som inte behövt gå som följd. Vi Sannfinländare vill få i gång ett systematiskt program för att minska onödig byråkrati som belastar personalen. Vi tror oss därigenom kunna spara in cirka 50 miljoner euro mot slutet av ramperioden.

Förslag

Vi föreslår att riksdagen antar följande ställningstagande med anledning av redogörelsen:

1. Riksdagen förutsätter att domstolarna får mer resurser för att kunna förkorta behandlingstiderna.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja anslagen för basstrafikledshållning och enskilda vägar för att våra nationella tillgångar inte ska förstöras.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen avstår från sina planer på att höja det nuvarande biståndsanslaget och i stället minskar det med 300 miljoner euro.
4. Riksdagen kräver att regeringen tar praktiska resultat i mottagarlandet till måttstock nummer ett på biståndets effektivitet i stället för ambitionen att nå en bnp-andel på 0,7 procent till vilket pris som helst.
5. Riksdagen förutsätter att regeringen tryggar ett självständigt och trovärdigt försvar i hela riket utifrån allmän värnplikt.
6. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att täppa

till kryphålen i företagsbeskattningen, till exempel för att rätta till problemen med underkapitalisering, ränteavdrag och internprissättning.

7. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att stärka den interna säkerheten genom att anvisa mer resurser för polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet.

8. Riksdagen förutsätter att studiestödet indexbinds 2013.

9. Riksdagen kräver att regeringen vidtar åtgärder för att säkra vår egen livsmedelsproduktion och återtar de aviserade nedskärningarna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel under ramperioden.

10. Riksdagen förutsätter att regeringen skrider till åtgärder för att överföra ansvaret för stödet för närståendevård på Folkpensionsanstalten och höja stödnivån.

11. Riksdagen förutsätter att regeringen ger extra resurser för att bekämpa svart ekonomi.

12. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att bredda skatteunderlaget på ett rättvist sätt genom att utsträcka beskattningen till stora stiftelsers och föreningars kapitalinkomster.

13. Riksdagen kräver att regeringen avsätter adekvata ekonomiska resurser för en samhällsgaranti också för dem som fyllt 50 år för att förmå dem att stanna kvar i arbetslivet.

14. Riksdagen förutsätter att regeringen ökar anslagen för att höja sysselsättningen och framför allt för att minska långtidsarbetslösheten.

15. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att rätta till problemen med familjeåterförening.

16. Riksdagen kräver att regeringen lämnar en proposition med förslag till gruvskatt och att en del av avkastningen avsätts för gruvorterna.

17. Riksdagen förutsätter att energiskatterna sänks med totalt 450 miljoner euro.

18. Riksdagen förutsätter att regeringen förstärker kommunernas finansiella

ställning för att göra basservicen tillgänglig för alla på lika villkor.

19. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om beskattning av stora förmögenheter.

20. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om översyn av systemet med gottgörelse av bolagsskatt för att det ska bli mer rättvist och minska inkomstskillnaderna.

Helsingfors den 7 juni 2012

Pentti Kettunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Ville Vähämäki /saf